

*Budowa i przebudowa
infrastruktury związanej z
rozwojem funkcji
gospodarczych na szlakach
wodnych Wielkich Jezior
Mazurskich wraz z budową
śluzy „Guzianka II” i
remontem śluzy „Guzianka I”*

Olsztyn, 19 lutego 2016 roku

„Siadamy na stateczek, kursując po jeziorach mazurskich. Szlak jego: kanał Jegliński, poczem jeziora: Warszawskie, Sekstyńskie, Śniardwy, kawatek Bełdańskiego, miasto Mikotajki, jezioro Ryńskie, Tattowskie, Jagodne, Niegocińskie, miasto Lec (a właściwie Łuczany) wreszcie jezioro Mamry i Węgorberek (Angerburg). Jak widzimy, i dla niekajakowców turystyka wodna dostępna, bo szlak jest bardzo urozmaicony i wynosi razem 100 kilometrów, przy czym w Mikotajkach i Łuczanach można podróż przerwać i wsiąść do pociągu”

Melchior Wańkowicz „Na tropach Smętka” 1936 rok

„Dzięki łączącym jeziora kanatom, zbudowanym przeważnie jeszcze za Fryderyka II, można parowcem odbyć po jeziorach przeszło 100 km drogi, a jest to najpiękniejsza z wycieczek, jakie w ogóle można urządzić na Mazurach (...)”

Mieczysław Orłowicz, ilustrowany przewodnik po Mazurach Pruskich i Warmii, 1923 rok

Projekt zidentyfikowany do wdrożenia w trybie pozakonkursowym w ramach:

Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2014 -2020

Osi priorytetowej: 6. Kultura i dziedzictwo

Priorytetu inwestycyjnego 6c: „Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego”

Lider projektu:

Stowarzyszenie Wielkie Jeziora Mazurskie 2020 na podstawie umowy partnerskiej.

Partnerzy projektu to: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie,
Gminy: Giżycko, Mikołajki, Pisz, Ruciane – Nida, Ryn.

Szlak Wielkich Jezior Mazurskich

Jest najpopularniejszym i najpiękniejszym szlakiem żeglugowym północno-wschodniej części Polski. Tak rozległego ciągu jezior, umożliwiającego uprawianie wszystkich rodzajów turystyki wodnej, a równocześnie **tak urozmaiconego, nie ma w żadnym z państw Europy.**

Główny szlak Wielkich Jezior Mazurskich zaczyna się na jeziorze Brzozolasek w pobliżu miasta Pisz, natomiast kończy się na kanale w Węgorzewie. **Długość szlaku w linii prostej wynosi 111 km.**

łączące Wielkie Jeziora Mazurskie (kolejność od południa do północy):

Kanał Jegliński – łączy jeziora Roś i Seksty (część jeziora Śniardwy)

Kanał Tałcki – łączy jeziora Tałty i Tałtowisko

Kanał Grunwaldzki – łączy jeziora Tałtowisko i Kotek

Kanał Mioduński – łączy jeziora Kotek i Szymon

Kanał Szymoński – łączy jezioro Szymon z Jeziorem Szymoneckim

Kanał Kula – łączy Jezioro Jagodne z Jeziorem Bocznym

Kanał Giżycki – łączy jeziora Niegocin i Kisajno

Kanał Niegociński – łączy jeziora Niegocin i Tajty

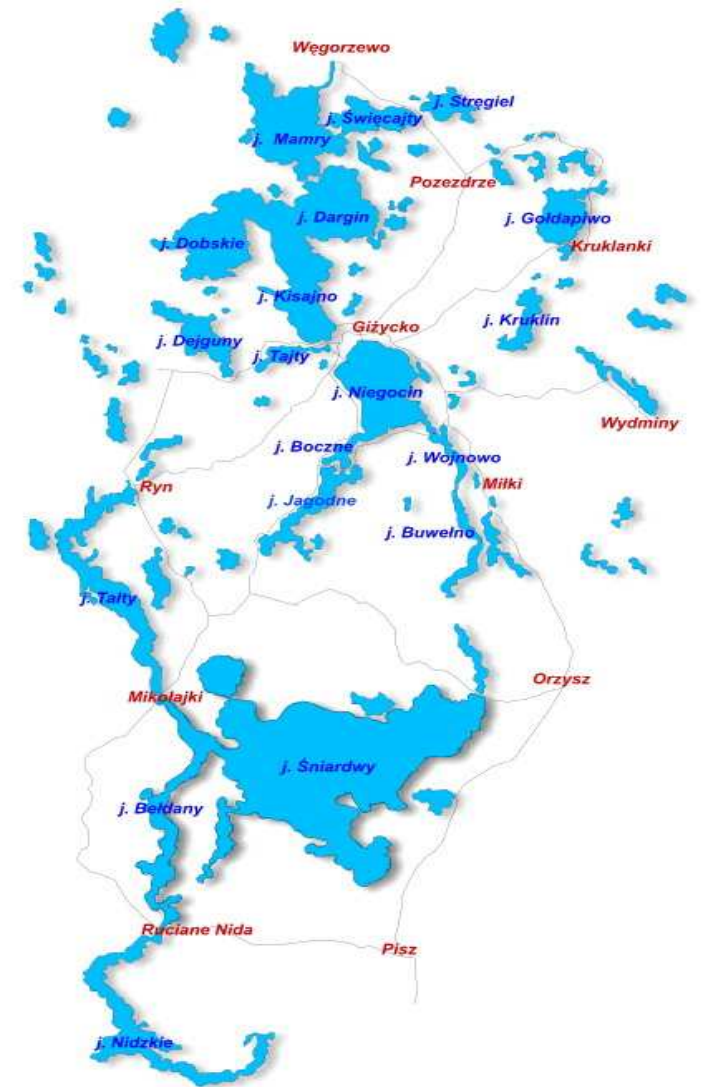
Kanał Piękna Góra – łączy jeziora Tajty i Kisajno

Kanał Sztynorcki – łączy jezioro Dargin z Jezioro Sztynorckim i portem w Sztynorcie

Kanał Węgorzewski – łączy "łuk" Węgorapy

Kanał Brożajcki – łączy Węgorapę z Gołdąpą (nieczynny)

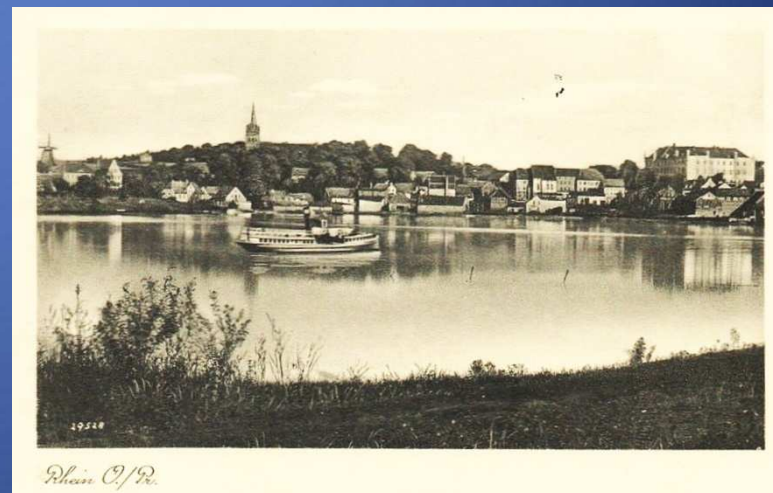
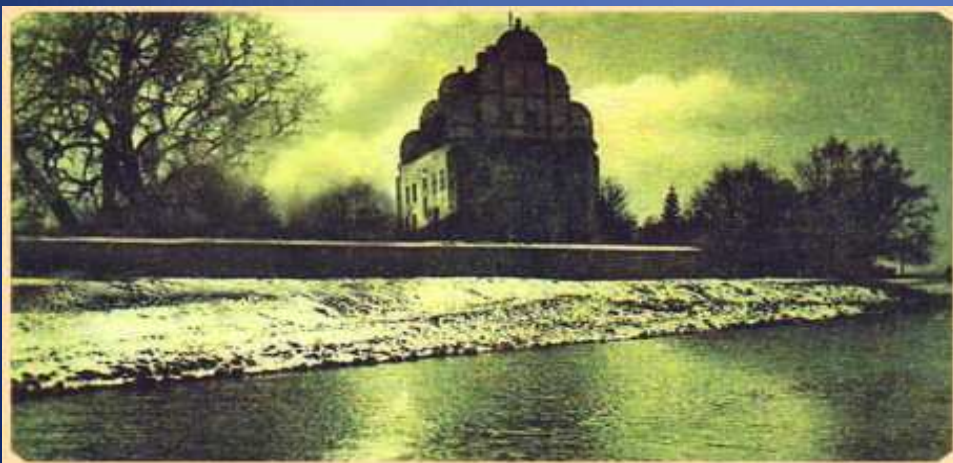
Kanał Mazurski (niedokończony) – miał połączyć Wielkie Jeziora Mazurskie z Morzem Bałtyckim

Szlak Wielkich Jezior Mazurskich

Tak jak Kolumb odkrył Amerykę, tak krzyżacki Wielki Mistrz odkrył Mazury dla turystyki

„Żegluga na jeziorach mazurskich trwa już od wieków. Zawsze były one najważniejszą drogą do komunikacji w tych stronach. Wielki mistrz Winrych von Kniprode, który w roku 1379 odbył podróż statkiem z Rynu, przez Śniardwy i Pisz do Narwi, a potem powrócił Wisłą do Malborka, nosił się już wówczas z zamiarem połączenia jezior kanałami. Projekt ten czekał jednak jeszcze czterysta lat na realizację.”

Szlak Wielkich Jezior Mazurskich

Metajubileusz (160 lat) mazurskiego Titanica

„Dopiero po wojnie siedmioletniej, w latach 1764 -65 zbudowano pięć kanatów o łącznej długości 6,7 km i połączono jezioro Mamry, Niegocinśkie i Talty, stwarzając tym samym połączenie wodne od Płocka — Janów Borkowy — Węgorzewo — Węgorzyna. Z czasem jednak kanaty te zamulity się do tego stopnia, że już w latach 1845-49 po zbudowaniu Jeglińskiego kanatu łączącego Płock z Janów Borkowem z jeziorem Śniardwy i pogłębieniu poprzednich, zaczęła się Żegluga na nowo, a w 1856 roku pojawił się na jeziorach pierwszy parowiec Masovia.”

M. Orłowicz

Użytkowanie jednostki zakończyło się po kilku latach katastrofą. Statek zatonął w okolicy Rynu. Regularna Żegluga pasażerska na jeziorach utrzymywana jest od 1871 roku.

Szlak Wielkich Jezior Mazurskich

50% - to obszary chronione: Mazurski Park Krajobrazowy, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu

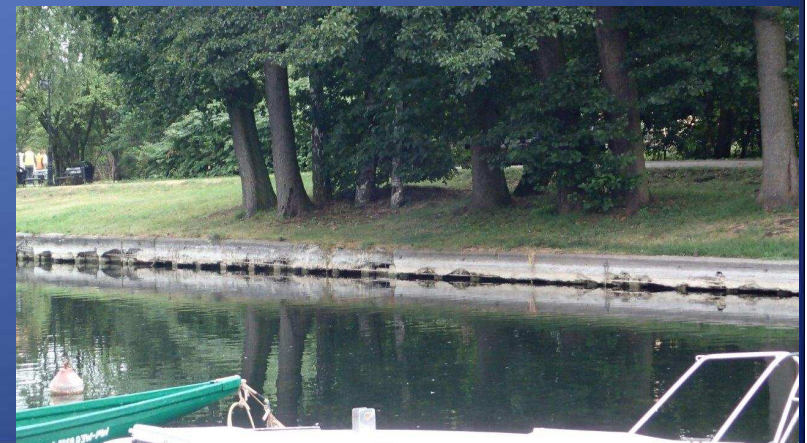
19 obszarów Natura 2000 (w tym 9 z Dyrektywy Ptasiej, 10 z Dyrektywy Siedliskowej)

planowany **Rezerwat Biosfery** UNESCO „Wielkie Jeziora Mazurskie” (w miejsce Rezerwatu Jeziora Łuknajno)

Jakie problemy ma rozwiązać przedsięwzięcie:

- Obecnie do najistotniejszych problemów zaliczyć należy silną degradację i zły stan techniczny kanałów łączących jeziora oraz fragmentów nabrzeży jezior służących obsłudze ruchu żeglugowego /zarówno żeglarzy i motorowodniaków, kajakarzy jak i żeglugi pasażerskiej/.
- Ograniczona jest też drożność niektórych odcinków kanałów i jezior (np. Guzianka, Mikołajskie, kanał Łuczański/Giżycki) spowodowanych złym stanem technicznym urządzeń i budowli inżynierskich (śluzy, mostów, kładek itp.).
- Obserwuje się też niedostosowanie do obecnych potrzeb (zarówno ilościowych jak i technicznych) użytkowników szlaku wodnego (ilościowych i technicznych) infrastruktury nabrzeży miast położonych na szlaku.

Cele przedsięwzięcia

Szlak wodny jest gospodarczym sercem i motorem rozwoju miejscowości obszaru WJM. W związku z tym konieczna jest modernizacja i przebudowa niezbędnej infrastruktury szlaku, umożliwiającej bezpieczne i efektywne jego wykorzystanie oraz rozwijanie i unowocześnianie przyjaznego środowisku systemu portów obsługujących jednostki pływające poruszające się po szlaku.

Główne cele projektu to:

- Poprawa stanu technicznego oraz bezpieczeństwa i warunków żeglugi na szlaku żeglownym systemu Wielkich Jezior Mazurskich;
- Wzrost drożności i przepustowości szlaku;
- Zwiększenie liczby odwiedzających obszar turystów, a tym samym konkurencyjności gospodarczej Mazur;

Projekt wpisuje się w założenia „**Strategii rozwoju województwa warmińsko – mazurskiego do 2025 roku**”, a szczególnie w rozwój inteligentnej specjalizacji województwa – **ekonomia wody**. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do efektywniejszego wykorzystania i zachowania w dobrym stanie zasobów kulturowych i naturalnych regionu, jego potencjału środowiskowego. Projekt jest elementem dokumentu: „**Wielkie Jeziora Mazurskie 2020 – Strategia**”

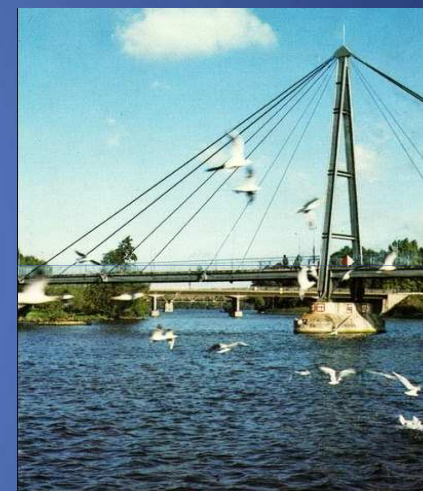
Zakres przedsięwzięcia

- Przedsięwzięcie będzie realizowane w III etapach stanowiących odrębne projekty, w oparciu o odrębne umowy o dofinansowanie.
- Każdy z partnerów realizuje zadania inwestycyjne we własnym zakresie, merytoryczne przygotowanie każdego z etapów rozliczenia finansowe/wnioski o płatność/, monitorowanie realizacji projektu i osiągnięcia wskaźników projektów leży po stronie Lidera – Stowarzyszenia Wielkie Jeziora Mazurskie 2020

Etap I

- **Budowa śluzy „Guzianka II”**, w Rucianem – Nidzie, łączącej jeziora Bełdany i Guzianka z Jeziorem Nidzkim;
- **Udrożnienie szlaku wodnego na przesmyku jezior: Mikołajskie – Tałty** poprzez przebudowę kładki dla pieszych nad Jeziorem Mikołajskim;
- Przebudowę nabrzeża **Jeziora Ryńskiego** w Rynie;

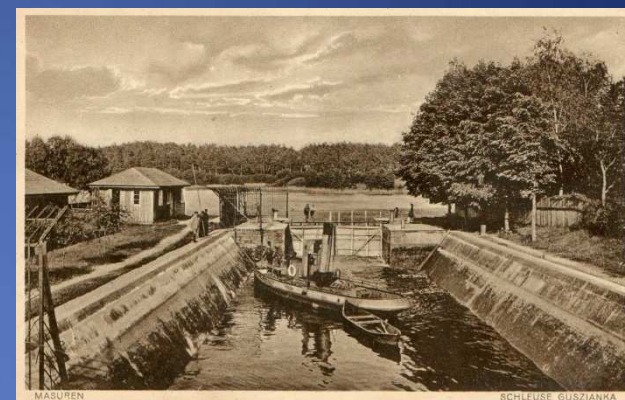
Etap II

- Przebudowa i umocnienie **Kanału Szymońskiego**;
- Przebudowa i umocnienie **części Kanału Giżyckiego/ Łuczańskiego**;
- Przebudowa i umocnienie **Kanału Mioduńskiego**;
- Przebudowa i umocnienie **Kanału Grunwaldzkiego**;
- Przebudowa i umocnienie **Kanału Tałckiego**;
- Przebudowa nabrzeża **Jeziora Mikołajskiego**;
- Przebudowa **nabrzeża Jeziora Niegocin na od Kanału Giżyckiego do moła**.
- Przebudowa **basenu portu śródlądowego** w Giżycku;
- Udrożnienie szlaku wodnego poprzez **przebudowę kładki nad Kanałem Giżyckim** na przedłużeniu ul. 3 Maja;
- Przebudowa **nabrzeża rzeki Pisy** w Pisz;
- Przebudowa **nabrzeża Jeziora Nidzkiego**.

Etap III

- Remont śluzy „Guzianka I”.
- Udrożnienie szlaku wodnego poprzez prace hydrotechniczne przy kanałach i ich połączeniach z jeziorami (6 lokalizacji).
- Przebudowa śluzy i jazu w Karwiku.
- Przebudowa zaplecza technicznego (brzegów jezior: Mikołajskiego i Niegocin) do obsługi szlaku w Mikołajkach i Giżycku wraz z przebudową wyciągu dla statków.
- Przebudowa i umocnienie Kanału Piękna Góra.
- Przebudowa i umocnienie Kanału Węgorzewskiego
- Udrożnienie kanału Śniardwy – Roś.
- Przebudowa i udrożnienie brzegów rzeki Węgorapy.

Koszty przedsięwzięcia:

Całkowity koszt projektu: **172 914 000,00 zł**, w tym inwestycje RZGW: **121, 5 mln zł**

Dotacja EFRR: **146 976 900 zł** (przy założeniu, że wszyscy otrzymają 85% dofinansowania)

Wkład własny partnerów: **25 937 100 zł**

Etap I

Koszt całkowity: **28 079 000,00 zł**

Dofinansowanie EFRR: **23 867 149,99 zł** (przy założeniu 85% dofinansowania)

Etap II

Koszt całkowity: **111 640 000,00 zł**

Dofinansowanie EFRR: **94 894 000,00 zł**(przy założeniu 85% dofinansowania)

Etap III

Koszt całkowity: **33 195 000,00 zł**

Dofinansowanie EFRR: **28 215 750,00 zł**(przy założeniu 85% dofinansowania)

Terminy realizacji :

Stan przygotowania projektu

Uwzględnienie przedsięwzięcia w dokumencie „Wielkie Jeziora Mazurskie -2020 – Strategia” – **2014 rok.**

Uwzględnienie przedsięwzięcia w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2014 – 2020 - **luty 2015 roku.**

Uzgodnienia szczegółowego zakresu przedsięwzięcia – **2015/luty 2016 roku**

Przygotowanie dokumentacji projektowej do etapu I – **do końca I kwartału 2016 roku**

Rozpoczęcie prac nad przygotowaniem dokumentacji technicznych do etapu II i III – **od II kwartału 2015 roku**

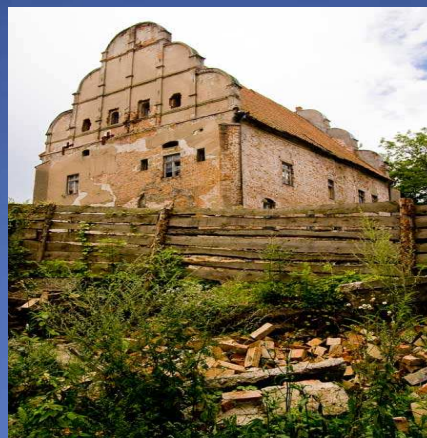
Planowane terminy realizacji projektu:

- Etap I
- Rozpoczęcie: **2016 rok**, zakończenie: **2019 rok**
- Etap II
- Rozpoczęcie: **2017 rok**, zakończenie: **2020 rok**
- Etap III
- Rozpoczęcie: **2018 rok**, zakończenie: **2022 rok**
-

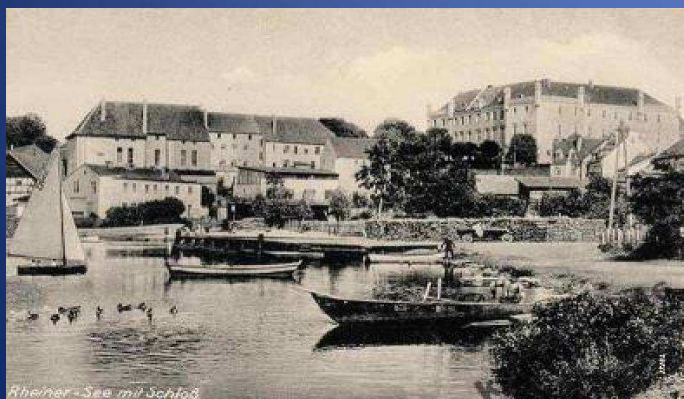
Główne rezultaty projektu

- ✓ **Wzrośnie długość zmodernizowanych wodnych szlaków turystycznych o ok. 16,5 km;**
- ✓ Zostaną udrożnione kluczowe elementy szlaku – przejścia i przesmyki między jeziorami oraz między kanałami i jeziorami;
- ✓ Nastąpi poprawa dostępności i funkcjonalności oraz estetyki infrastruktury do obsługi ruchu wodnego ruchu turystycznego;
- ✓ Utworzone zostaną nowe miejsca do obsługi ruchu żeglownego (miejsca cumowania żaglówek, kajaków, łodzi, statków pasażerskich) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i ochrony środowiska;
- ✓ Nastąpi poprawa bezpieczeństwa użytkowników szlaku;
- ✓ Zwiększy się liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- ✓ Podniesiona zostanie atrakcyjność gospodarcza i turystyczna obszaru;
- ✓ Nastąpi wzrost liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne;
- ✓ Wzrost atrakcyjności miejsc pełniących funkcje turystyczne i około turystyczne oraz usługowe położone w bezpośrednim sąsiedztwie szlaku.

„Od samego dzieciństwa byłem człowiekiem obdarzonym i obarczonym wieloma marzeniami, ale spośród 100 snów śniących mi się dzisiaj dziewięćdziesiąt dotyczy miejsc, w jakich wyrostem”

Ernst Wiechert, Lasy i ludzie

Dziękuję za uwagę !